

Abstrakt

Téma diplomové práce jsem zvolila problematiku ošetrovatelské péče u pediatrických pacientů před odběrem orgánů na resuscitačním oddělení. Považuji toto téma za společensky velmi aktuální, protože počet čekatelů na transplantacích listinách se stále zvyšuje. Vzhledem k tomu, že právě dětské čekatele na transplantaci jsou nejvíce ohroženou skupinou, zaměřila jsem se na dětského dárce orgánů.

V teoretické části se zabývám koncepcí smrti a jejím stanovením, včetně vyšetřovacích metod, které vedou k potvrzení smrti mozku. Představuji činnost Koordinačního střediska transplantací a úlohu koordinátora v dárcovském programu, která se zároveň prolíná do programu transplantacního. Podstatnou složkou je právní legislativa a etická hlediska, která jsou nedílnou součástí dárcovského systému v ČR. Studijní materiály jsem vyhledávala v databázích NLK, SVKKL, Medvik, Embase, PubMed, Wiley Online Library, Medscape. Vodítkem mi byla také vypracovaná rešerše z Národní lékařské knihovny a rešerše ze Středočeské vědecké knihovny v Kladně. Statistické údaje jsem získala z internetových zdrojů, především z KST.

Metodika: Volba případové studie nejlépe plní požadavky nutné k zmapování klíčových okamžiků ošetrovatelské péče, jenž mohou hrát roli při včasné indikaci potenciálního dárce orgánů, a také ve zvažování souhlasu s posmrtným odběrem orgánů rodiči dítěte. Kvalitativní výzkum formou polostrukturovaného rozhovoru je proveden se sestrami a lékaři s mnohaletou zkušeností v péči o potenciální dětské dárce orgánů na základě stanovené smrti mozku z vysoce specializovaného pracoviště dětské resuscitační péče. Získané rozhovory byly doslovně přepsány a následně analyzovány.

Cíl práce: Na základě lékařské a ošetrovatelské péče poskytované dětskému pacientovi na resuscitačním oddělení popsat podstatu úlohy sestry u lůžka pacienta, která hraje důležitou roli při včasné indikaci potenciálního dárce orgánů. Hlavním cílem kvalitativního výzkumu je zmapovat úlohu sestry v dárcovství orgánů a zjistit, jak ji vnímají samotné sestry a jak ji hodnotí lékaři. Výzkumné otázky povedou k dílčím výzkumným cílům, jejichž náplní je zhodnotit psychosociální náročnost péče o dětské dárce orgánů, zjistit, jak se zdravotníci orientují v problematice dárcovství orgánů, zhodnotit úlohu sestry v komunikaci s rodiči dětských dárců orgánů a zhodnotit úlohu sestry v dárcovství orgánů.

Výsledky: Znalost specifik ošetrovatelské péče o potenciální dárce orgánů povede k časnému zachytu projevů smrti mozku a zaměření se na pacienta jako potenciálního dárce orgánů. Analýzou získaných dat z polostrukturovaných rozhovorů, které byly rozděleny pomocí barevného rozlišení do jednotlivých kategorií a následně technikou „vyložení karet“ interpretovány, došlo k poznání, že úloha sestry pečující o dárce orgánů v dětském věku je velmi podstatná, a to zejména v komunikaci s rodiči dětských pacientů.

Závěr: Přítomnost ošetrující sestry při zvažování možného souhlasu s dárcovstvím orgánů může pozitivně ovlivnit stanovisko rodičů, je však podmíněno vysokou erudovaností sestry v dárcovském systému.

Přínos práce: Diplomová práce může sloužit jako studijní materiál pro nově nastupující sestry a pomoci jim v orientaci v dárcovském systému. Komunikace s rodiči je stěžejní nejen u potenciálních dárců, ale u téměř všech dětských pacientů na jednotkách intenzivní péče a na resuscitačních odděleních. V diplomové práci je poukazováno na potřebu dostatečné informovanosti široké veřejnosti, která by měla být předmětem osvětové činnosti nebo nápadité mediální kampaně.

Klíčová slova: Dárcovství orgánů u dětských pacientů, ošetrovatelská péče v pediatrii, dětský pacient, smrt mozku, smrt dítěte